

Protokoll fört vid det fyrtionionde sammanträdet med styrelsen för Stiftelsen för Strategisk Forskning den 7 december 2001

Mötet genomfördes på Stiftelsens kansli, World Trade Center, Stockholm.

Deltagande ledamöter

Ingvar Carlsson, ordförande

Christer Karlsson

Gudmund Larsson

Karin Markides

Birgit Norinder

Maria Norrfalk

Eva Olsson

Helena Peilot

Hans Wolf-Watz

Frånvarande ledamöter

Per Andersson

Harry Frank

Lennart Låftman

Maria Masucci

Deltagare från kansliet

Staffan Normark, VD

Ingela Agrell

Björn Brandt, kanslichef, sekreterare

Olle Edqvist, planeringschef

Karl-Olov Fentorp

Inger Florin

Kerstin Hagwall

Ingvar Isfeldt

Birgitta Lundin

Lena-Kajsa Sidén

Anders Sjölund

Inbjudna gäster

§ 4 Olof Sjöström

§ 6 Billy Fredriksson

§ 9 Mirka Mikes-Lindbäck och Sven Lidin

§ 11 Kerstin Fredga

§ 12 Lars Rask

§ 12 Kenneth Olausson

§ 1 Fastställande av dagordning m m

Den utsända ärendelistan *godkändes*

§ 2 Val av justerare, föregående mötes protokoll, adjungeringar

Hans Wolf-Watz *utsågs* att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet.

Protokoll från styrelsens fyrtioåttonde sammanträde hade sänts ut inför sammanträdet. Inga kommentarer förelåg.

§ 3 Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

En förteckning över beslut fattade med stöd av delegation hade sänts ut (bilaga 1).

Styrelsen *beslöt*

att med godkännande lägga anmälda beslut till handlingarna.

§ 4 Upphandling av svensk kapitalförvaltning

Ordföranden i stiftelsens kapitalutskott, Olof Sjöström, redovisade stiftelsens aktuella kapital samt utskottets förslag till ny upphandling av svensk kapitalförvaltning. Förslaget innebär att stiftelsen under våren 2002 går ut med en öppen upphandling av stiftelsens stora aktie- och obligationsportföljer som i dag förvaltas av Kammarkollegiet, Nordea och SEB.

Styrelsen *beslöt*

att bemyndiga kapitalutskottet att genomföra en upphandling av stiftelsens svenska kapitalförvaltning under 2002 och därefter återkomma till styrelsen med förslag till eventuella förändringar av förvaltningen av stiftelsens i Sverige placerade kapital.

§ 5 Budget 2002

Verkställande direktören har baserat på styrelsens tidigare beslut om ekonomiska ramar för verksamhetsplaneringen (2001-06-08, § 4) och den i februari godkända verksamhetsplanen utarbetat ett förslag till budget för år 2002. Kanslichefen redovisade huvuddragen i förslaget som innebär en viss minskning av forskningsbudgeten för 2002 i förhållande till de planeringsramar som lades fast under våren. Vidare går kansliets hyresavtal från 1997 ut under 2002, vilket torde medföra en inte oväsentlig hyreshöjning. Styrelsen har också att fastställa arvoden till styrelsens ledamöter m fl för år 2002.

Styrelsen *beslöt*

att fastställa en budget för stiftelsens verksamhet år 2002 uppgående till 738 820 000 kr (bilaga 2),

att för 2002 fastställa arvodet för styrelsens ledamöter till oförändrat belopp i jämförelse med 2001 innebärande för ordförande 80 000 kr, vice ordförande 50 000 kr och ledamot 40 000 kr,

att för 2002 fastställa arvodet för ledamöterna i stiftelsens strategigrupper (motsv) till oförändrat belopp i förhållande till 2001, innebärande 8 000 kr per sammanträde för ordförande och 5 000 kr för ledamot,

att för 2002 fastställa arvodet för ledamöterna i stiftelsens kapitalutskott till 15 000 kr per sammanträde för ordförande och 10 000 kr för ledamot,

att fastställa arvodet för stiftelsens revisorer Gunnar Brodin och Anders Jacobaeus till oförändrat belopp, vardera 18 000 kr för revisionsarbetet avseende budgetåret 2001, samt

att uppdra åt verkställande direktören att slutföra hyresförhandlingar avseende kansliets lokaler med

syfte att åstadkomma lägsta möjliga hyreskostnad för kansliets lokaler.

§ 6 Produktframtagning och produktionssystem

Ett förslag till samlad strategisk satsning inom området produktframtagning och produktionssystem har utarbetats utgående från stiftelsens verksamhetsplan. En interimsstyrelse föreslås tillsättas med ansvar för att initiera och organisera verksamheten samt för att rekrytera en verkställande direktör/programdirektör. Billy Fredriksson, SAAB, föreslagen ordförande i interimsstyrelsen, presenterade förslaget inklusive tänkt sammansättning av interimsstyrelsen. I diskussionen framfördes önskemål om en bredare sammansättning av styrelsen - företags- och forskarrepresentation samt jämnare könsfördelning.

Styrelsen *beslöt*

- att uppdra åt verkställande direktören att tillsätta en interimsstyrelse för programmet i enlighet med bifogad PM (bilaga 3) med beaktande av de synpunkter på sammansättningen som framförts. Interimsstyrelsen har till uppgift att förbereda och initiera genomförandet av ett program enligt redovisningen och verkställande direktörens sammanfattning.

§ 7 Strategisk engångssatsning vid KTH

Kungl Tekniska Högskolan i Stockholm (KTH) har ansökt om resurser för förstärkningar i anslutning till internationell rekrytering av tre framstående forskare. Rekryteringen avser två forskare för utvecklingen av den informationstekniska forskningen i Kista samt en forskare för den pågående förändringen av fysikforskningen i det nya Stockholms centrum för fysik, astronomi och bioteknik. En tydligare redovisning av KTHs motfinansiering efterlystes i diskussionen.

Styrelsen *beslöt*

- att bevilja ett engångsanslag till KTH med totalt 10 milj kr för tre år. Insatsen avser ett startbidrag för Rolf Stadler inom området nätverkshantering på 4 milj kr, ett startbidrag för Mohammed Ismail El-Naggar inom området kretsteori på 4 milj kr samt ett gästforskaranslag till Miklos Gulacsi inom området mesoskopiska korrelationer på 2 milj kr. En förutsättning för utbetalning av anslaget är att KTH redovisar en motfinansiering som kan godkännas av stiftelsen.

§ 8 Ytterligare medel för forskarskolor

Verkställande direktören framförde i anslutning till styrelsens beslut om en treårig förlängning av vissa forskarskolor (2001-06-08, § 6) sin avsikt att återkomma med förslag till ett kompletterande riktat bidrag till industridoktorander inom stiftelsens forskarskolor. Medel bör löpande kunna sökas ur den angivna ramen.

Styrelsen *beslöt*

- att anvisa 9 milj kr till industridoktorander i enlighet med bilaga 4 , samt
- att uppdra åt verkställande direktören att fastställa detaljerade villkor för utnyttande av anslaget och besluta om individuella anslag inom den givna ramen.

§ 9 Utlysning av ramanslag i mikroelektronik och materialvetenskap

9 a Mikroelektronik

I enlighet med den av styrelsen vid sammanträdet den 1-2 februari fastställda verksamhetsplanen föreslår verkställande direktören att ramanslag inom mikroelektronik utannonseras. Ansökningar kan inriktas mot ett eller flera av områdena fotonik, höghastighetselektronik, halvledare med stora bandgap, integrerade elektroniksystem eller framtidens elektronikkomponenter. Mirka Mikes-Lindbäck, ordförande i

strategigruppen för mikroelektronik och materialvetenskap presenterade förslaget.

Styrelsen *beslöt*

att uppdra åt verkställande direktören att genomföra utlysning av ramanslag inom mikroelektronik inom en preliminär anslagsram om högst 140 milj kr samt att bereda inkomna förslag.

9 b Materialvetenskap

I enlighet med den av styrelsen vid sammanträdet den 1-2 februari fastställda verksamhetsplanen föreslår verkställande direktören att ramanslag inom materialvetenskap utannonseras. Ansökningar kan inriktas mot områdena funktionella polymera material, kolloider och gränsskikt, syntes och karakterisering av nanomaterial och material baserade på nya strukturella principer samt högpresterande metaller. Sven Lidin, ledamot i strategigruppen för mikroelektronik och materialvetenskap presenterade förslaget.

Styrelsen *beslöt*

att uppdra åt verkställande direktören att genomföra utlysning av ramanslag inom materialvetenskap inom en preliminär anslagsram om högst 100 milj kr samt att bereda inkomna förslag.

§ 10 Internationellt samarbete

10 a Samarbete med Finlands Akademi, Wellcome Trust respektive National Science Foundation

Stiftelsen har i den verksamhetsplan som fastställdes i februari 2001 reserverat högst 15 milj kr för insatser avseende utökat internationellt samarbete. Diskussioner har under året förts med Finlands Akademi, National Science Foundation (NSF) i USA, samt Wellcome Trust i Storbritannien (bilaga 5). En rådgivande grupp har tillsatts och strategigruppen för övergripande strategiska insatser har behandlat de förslag som kontakterna lett till och tillstyrkt att medel enligt förslaget anvisas.

Styrelsen *beslöt*

att bevilja ett anslag om högst 4 milj kr för samarbete med Finlands Akademi avseende programmet 'Microbes and Man',

att bevilja ett anslag om högst 3,5 milj kr för samarbete med National Science Foundation, USA,

att bevilja ett anslag om högst 1,5 milj kr för samarbete med Wellcome Trust om forskning kring vävnadsregenerering, samt

att bemyndiga verkställande direktören att besluta om den detaljerade medelsdispositionen i enlighet med styrelsens beslut och bifogad PM (bilaga 5).

10 b Delfinansiering av det svensk-finska forskningsprogrammet EXSITE

Sedan 1997 har ett forskningssamarbete pågått mellan Sverige och Finland inom utveckling av integrerade kretsar för mobiltelefoni, programmet EXSITE. Programmet har till huvuddelen finansierats av NUTEK, numera VINNOVA, och TEKES i Finland. Från år 2000 har som finansörer tillkommit Finlands Akademi och Vetenskapsrådet. Ericsson och NOKIA har finansierat 20 % av programmets budget med kontanta bidrag. Verkställande direktören föreslog att stiftelsen delfinansierar forskningsprogrammet EXSITE med 2 milj kr per år under 2002 och 2003.

Styrelsen *beslöt*

att bevilja 4 milj kr till programmet EXSITE, samt

att uppdra åt verkställande direktören att överenskomma med VINNOVA om formerna för projektfinansiering inom programmet.

§ 11 Halvtidsgranskning 2001

År 2001 halvtidsgranskades totalt 16 program. Den strategiska granskningen genomfördes av två granskningsgrupper om vardera tre ledamöter. Kerstin Fredga, tidigare bl a VD för Rymdstyrelsen, har varit ordförande i båda grupperna. Vårömgången behandlade program inom främst mikroelektronik, och höstomgången program inom främst livsvetenskapsområdet. Den strategiska halvtidsgranskningen redovisas skriftligen i form av två rapporter – en från respektive omgång. Kerstin Fredga presenterade rapporterna. Den övergripande bedömningen av verksamheten är positiv men vissa brister noterades bl a avseende industrisamarbetet, som i vissa fall behöver utvecklas ytterligare. I diskussionen betonades behovet av att utveckla formerna för granskningen och att åstadkomma mer konkreta åtgärder för ett bättre näringslivssamarbete, i samråd med näringslivsföreträdare.

Styrelsen *beslöt* att uppdra åt verkställande direktören

- att ta initiativ till att utveckla formerna för halvtidsgranskningen i syfte att få en djupare genomlysning av programmen med tydligare åtgärdsförslag, samt
- att återkomma med förslag till åtgärder för utveckling av samarbetet med näringslivet

§ 12 Information och meddelanden

Information från Interaktiva Institutet

Institutets verkställande direktör Kenneth Olausson redovisade institutets aktuella planering och ekonomiska situation. Innevarande år förväntas innebära ett negativt resultat om högst fem milj kr, vilket kommer att balanseras till nästa år. En rad åtgärder har vidtagits och institutet räknar för 2002 med ett positivt resultat. Kanslichefen, som representerar stiftelsen i institutets styrelse, informerade om att stiftelsen låtit stiftelsens och institutets gemensamma revisor Ernst & Young göra en fördjupad granskning av institutets likviditetssituation.

Styrelsen konstaterade att institutets åtgärder är adekvata men att situationen kontinuerligt bör följas upp, bl a genom att institutet upprättar en likviditetsbudget över det kommande halvåret och genom återkommande minst kvartalsvisa budgetuppföljningar. En förnyad redovisning bör lämnas till stiftelsens styrelses nästkommande sammanträde.

Möte om beredningsproceduren för LV-centra

Ordföranden informerade om det möte han haft med Jan-Åke Gustafsson och Jan Lundberg, ledamöter i stiftelsens strategigrupp för livsvetenskaper, där dessa tog upp vissa frågor som berörde samarbetet mellan gruppen och stiftelsens ledning. Bl a hade stiftelsen enligt dem tillämpat åldersdiskriminering vid utannonseringen av strategiska forskningscentra inom livsvetenskaperna genom att använda ordet ung i utlysningen. De föreslog ett antal åtgärder för att komma tillrätta med problemen såsom styrelserepresentation i strategigrupperna, större medverkan av strategigruppen i utlysningsprocessen och att utlysningen i det aktuella fallet görs om från början.

Lars Rask, som varit ordförande i den särskilda sökkommitté som tillsatts för att bereda utlysning och ansökningar av LV-centra lämnade en utförlig redovisning av kommitténs arbete fr o m utformningen av utlysningar till och med urvalet av de 17 sökande som gavs tillfälle gå vidare med en fullständig ansökan.

Styrelsen förde en längre diskussion i frågan och uppdrog åt ordföranden att lämna ett skriftligt svar till Gustafsson och Lundberg. Styrelsen ställde sig allmänt tveksam till styrelserepresentation i strategigrupper men såg positivt på andra sätt att stärka kontakterna t ex genom gemensamma möten med hela strategigruppen. Styrelsen ansåg vidare att den nuvarande beredningsproceduren, där en särskild sökkommitté arbetar fristående från strategigruppen, innebär ett bra förfarande med hänsyn till jäv och ansvarsfördelning. Informationsutbytet mellan de olika stegen i beredningsprocessen bör dock förbättras. Beträffande utannonseringen ansåg styrelsen att den ursprungliga formuleringen ”ung” inte var väl vald men att det förtydligande som gjordes genom utförlig text på hemsidan åtgärdade detta. Den beredning som sökkommittén ansvarat för sågs som korrekt och väl genomförd. Styrelsen avvisade önskemålet om att till någon del göra om processen.

Ordföranden i strategigruppen för livsvetenskaper hade inbjudits till mötet men inte kunnat delta. Styrelsen beslöt att inbjuda honom till nästkommande möte för en diskussion om eventuella återstående frågor.

Nya ärenden

En förteckning över nya ärenden (2001-11-26) hade utsänts.

Stiftelsens kapital

Stiftelsens totala förmögenhet den 1 november	10 049 milj kr
Beviljade, ej utbetalda anslag vid årsskiftet 00/01	2 676 milj kr
Ny åtaganden jan – okt 2001	757 milj kr
Utbetalt jan – okt 2001	707 milj kr

VINST – programmet

När ansökningstiden för den första omgången av programmet gick ut hade 44 ansökningar inkommit, 23 fullständiga och 21 föransökningar. Den med VINNOVA gemensamma kommittén har haft sitt första sammanträde. Fyra fullständiga ansökningar beräknas gå vidare till vetenskaplig och kommersiell granskning.

Ansökningar inom mikroelektronik

Vid ansökningstidens utgång hade 20 ansökningar till strategiska forskningscentra och 28 ansökningar om ramanslag inkommit.

§ 13 Övriga frågor

Hans Wolf-Watz tog upp frågan om universitetens overhead-kostnader. Styrelsen borde diskutera stiftelsens policy mot bakgrund av avtalet mellan Sveriges universitets- och högskoleförbund (SULF) och ett antal statliga forskningsfinansiärer samt regeringens direktiv i den senaste forskningspropositionen. Kanslichefen informerade om att SULF inbjudit till en arbetsgrupp i frågan under ordförandeskap av Ingemar Mundebo. Kanslichefen representerar stiftelsen i gruppen. Gruppens första möte kommer att äga rum den 18 december och styrelsen kommer löpande att informeras om arbetet.

vid protokollet

justeras

Björn Brandt
sekreterare

Hans Wolf-Watz
vald justerare

Ingvar Carlsson
ordförande